

POSUDEK OPONENTA NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Autor práce: Jitka Smržová

Název práce: Hodnocení vývojové dyspraxie a efektů její léčby u dětí

Rok obhajoby: 2010

Oponent práce: PaedDr. Irena Zounková

Diplomová práce posluchačky 2. lékařské fakulty UK v Praze, následného magisterského studia oboru fyzioterapie Bc. Jitky Smržové je zpracována na téma „**Hodnocení vývojové dyspraxie a efektů její léčby u dětí**“.

Formální popis práce: práce byla dokončena v dubnu 2010, čítá 116 stran, 61 citací literatury, z toho 49 cizojazyčných, 42 citací článků z odborných recenzovaných periodik, více než 75% byla čerpána literatura ne starší než 5 let. Je doplněna 8 přílohami (str. 103 – 116), obrázky, příslušnými tabulkami a grafy v textu. Proporcionalita diplomové práce odpovídá požadavkům: 60 stran přehled teoretických poznatků (str. 12 – 60), 1 strana cíle a hypotézy, 8 stran metodika použitých vyšetřovacích metod a průběhu odebíraných dat (str. 63 – 71), 12 stran výsledky a měření (str. 72 – 84), 6 stran diskuse (str. 88 – 93), 2 stránky jsou věnovány závěru. Referenční seznam je uveden dle státních norem na stranách 96 – 101.

Závažnost práce: vybrané téma je originální, dyspraxie vždy s sebou nese projevy poruch hrubé a jemné motoriky, které ovlivňují chování a kvalitu života dítěte nejenom v časném vývoji, ale i ve věku školním až do dospělosti. Přesná diagnostika dyspraxie, její projevy, příčiny a hodnocení vlivu zevního prostředí pomáhají určit přesnější strategii celkové terapie, v které má fyzioterapie svoje místo.

V teoretické části práce (str. 12 – 60) tuto závažnost problému dyspraxie autorka velmi přehledně popsala: část obsahuje 10 kapitol začínajících vysvětlením pojmu praxe, jejím vývojem a poruchami. Následují kapitoly popisující typy dyspraxie, její výskyt v populaci, etiologii, její projevy, diagnostiku, možnosti terapie a péče o děti s dyspraxií. Přehled poznatků dává čtenáři možnost orientovat se v dané problematice, která, tak jak autorka vystihla, není v současnosti zcela jasná a je předmětem mnoha diskusí, výzkumných programů medicínských a pedagogických oborů zejména v zahraničních zemích.

Cílem práce bylo použít novou diagnostickou metodou hodnocení motorických poruch u dětí – baterii testů Movement Assessment Battery for Children pro vyšetření různých skupin dětí a porovnání jejich motorických dovedností s normami běžné populace. Autorka zjišťovala přítomnost dyspraxie u dětí s ADHD a dětí s neurofibromatózou typu 1. Výsledky vyšetření těchto dětí porovnávala s výsledky vyšetření motorických schopností dětí, které se věnují závodně obratnostnímu sportu a dětí věnujících se rekreačně všestranně rozvíjejícím aktivitám.

Před zahájením praktické části si položila **5 hypotéz**:

1. U dětí s ADHD je přítomná dyspraxie
2. U dětí s neurofibromatózou 1. typu je přítomná dyspraxie
3. Děti věnující se závodně sportovní gymnastice mají lepší motorické schopnosti než děti věnující se všestranně rozvíjejícím pohybovým aktivitám
4. Děti s vyššími hodnotami BMI vzhledem k normám populace vykazují celkově horší motorické dovednosti než děti s nižšími hodnotami BMI
5. Terapie cílená na jemnou a hrubou motoriku a rovnováhu bude mít na děti s vývojovou poruchou motoriky pozitivní vliv

Hypotézy, které si diplomantka stanovila, jasně navazují na poznatky, které zjistila z literárních zdrojů a popsala v teoretické části práce.

Metodika a techniky zpracování práce (str. 63 – 71): splňuje všechny požadavky. Vlastnímu vyšetření dětí předcházelo seznámení s testem a jeho praktické ověření vyšetřením několika studentů 2. lékařské fakulty UK V Praze.

Poté následovalo vyšetření výzkumných skupin dětí, které si podle stanovených kritérií zvolila autorka 6 (str. 63). Vybraná kritéria jsou srozumitelná, jasná a potvrzují, že je diplomantka volila na základě prostudované literatury. Dohromady vyšetřila celkem 31 dětí ve věku 6 – 16 let. Výzkumné skupiny dětí vyšetřovala vždy za standardních podmínek – byla zajištěna pro děti známá lokalita, potřebné pomůcky k provádění testu, potřebný časový limit. Děti a jejich rodiče byli seznámeni s průběhem vyšetřování a dali k němu souhlas. Byla získána všechna potřebná anamnestická data významná pro potvrzení stanovených hypotéz.

Provádění testů a jejich hodnocení autorka ve své práci stručně a výstižně popsala, doplnila je názornými fotografiemi, které jsou součástí práce jako přílohy.

Zpracování dat pro jednotlivé skupiny statisticky zpracovala, jejich výsledky názorně dokumentovala v tabulkách, grafech a popisným textem. Protože soubor dětí nebyl svým počtem pro jednotlivé skupiny dostatečný (to oponent nevytýká, rozumí tomu), poslední hypotézu nemohla zpracovat souborně, ale uvedla příklad kazuistiky jednoho probanda. Kazuistika je zpracována dostatečně ať už se jedná o sběr anamnestických dat, dat ze samotných použitých vyšetření, dat o cílené terapii. Výsledky jsou opět znázorněny v tabulce a grafech a doplněny vysvětlujícím textem.

Diskuse čítá 6 stránek textu. První 2 hypotézy autorka vyvrátila. 3. a 4. hypotézu nepotvrdila. Hypotéza č. 5 nebyla jednoznačně potvrzena ani vyvrácena. U každé hypotézy uvádí diplomantka důvody a vlivy (ať pozitivní či negativní) k získaným výsledkům. Oponent oceňuje vlastní názor diplomantky na obsah samotného testu a doporučení, kterých si má všimnout fyzioterapeut při jeho použití – jak ho přizpůsobit aniž by byla jeho standardizace porušena.

Závěr je výstižný, obsahuje stručnou zmínku o pohledu na dyspraxii ve světě a českých zemích. Autorka v něm znovu zdůrazňuje, jak velký problém s sebou nese dyspraxie pro budoucí kvalitní život jedince. Apeluje na to, aby se odborníci včetně fyzioterapeutů tímto problémem nadále zabývali a na základě dalších výzkumů mohli volit kauzální terapii.

Originalitou této práce je autorkou zpracovaný letáček pro rodiče „AKTIVITY PRO DĚTI S DYSPRAXIÍ“.

Oponent nemá ke zvolenému tématu, jeho zpracování, k metodice a zpracování dat, k dosaženým výsledkům žádné výhrady. Ve formálním zpracování diplomové práce zjistil oponent na 2 až 3 stránkách překlapy, což vůbec nesnižuje celkovou formální úpravu práce, nejde o opakující se jev.

Oponent vyzdvihuje originalitu zvoleného tématu, práce je čtivá, zajímavá, předkládá mnoho poznatků, které vedou čtenáře k zamyšlení a hlavně zájmu o danou problematiku. Fyzioterapeut si uvědomí, jaké okolnosti mohou ovlivnit jeho terapeutický cíl a počítat s nimi, pakliže s dítětem s dyspraxií pracuje.

Oponent **doporučuje diplomovou práci k obhajobě.**

PaedDr. Zounková Irena

V Praze, 25. dubna 2010

